Kako lepo se je delalo s Teboj, vedo tisti, ki so delali s Teboj. Bil si objektiven, sodoživljal si sleherni dogodek v nas in z nami, delaven kot čebelica. Kakor si se brigal nesebično za dvig gospodarstva in šolstva, tak boš ostal med nami odslej!

Tovariši, ljudstvo in mladina vedo, kaj so prejeli od Tebe. Umreti si moral sicer v najlepši moški dobi, a dovršil si polno dobo življenja v svojem poklicu. Ohranili Te bomo trajno v hvaležnem spominu.

Počivaj v miru, dragi tovariš. -ej.-

Splošne vesti

— **Preložitev glavne skupščine JUU.** Datum 25. septembra za izredno skupščino JUU v Zagrebu je bil določen že ob razpustu redne glavne skupščine. Izvršni odbor je zaprosil za dopust delegatom, ki ga pa prosvetno ministrstvo za sedaj ni odobrilo, toda sporočilo je, naj zaprosi izvršni odbor za dopust pozneje, ko bodo rešena sporna vprašanja v sreskih učiteljskih društvih sekcije Beograd. Udruženje je sicer že pred glavno skupščino v Zagrebu ukrenilo vse potrebno, da bi se v sreskih učiteljskih društvih v Beogradu pri normaliziranju razmer uporabljali predpisi pravil in določila stanovskih forumov. Ker pa sedaj niso odobreni dopusti, je prestavljena izredna glavna skupščina na 6. novembra 1938. v Zagrebu.

— **V Sofiji imajo češkoslovaško šolo,** v kateri je nameščena ljudska in meščanska šola. Te dni se je slavnostno začelo novo šolsko leto. Na slavnosti je govoril zbranim učencem in staršem češkoslovaški poslanik Maxa o predsedniku Masaryku in o sedanji situaciji v Češkoslovaški. — V šolo se je vpisalo letos 90 učencev, ki jih poučuje 10 (deset) učiteljev.

— **Tovariši, tovarišice!** Gasparijeve slike letnih časov so razrezane in v primernem okviru v okras vsakemu prostoru, bodisi pisarni, razredu ali stanovanju. Klike se dobe po 5 din, oz. 10 din v vseh naših knjigarnah, ali pa direktno pri Učiteljskem domu v Mariboru, ki je založnik teh slik. Zamenjajte tuje slike, ki so dražje in večidel slabše, z domačimi, ki vam tako lepo prikazujejo življenje našega naroda. — Učiteljski dom, r. z. z o. z., v Mariboru.

— **REVNA DRUŽINA PO UČITELJU, ki se radi bolezni in drugih nesreč v družini nahaja v obupnih razmerah, nujno prosi podpore. — Prispevke je poslati na upravo lista, pod značko »Podpora«.**

Osebne zadeve

—i **V VII. položajno skupino so napredovali:** Amalija Beltram, otroška vrtnarica v Ljubljani, Dragotin Kotnik v Slivnici (Celje), Josip Plišič pri Sv. Vidu (Litija), Avgust Šenveter v Račah, Ana Monopoli v Ljubljani, Josip Kristelj pri Sv. Barbari, Marija Matko na Humu, Berta Špacapan v Ljubljani, Filip Babič v Kalu (Krško), Klotilda Kovačič v Kalobjem (Celje), Viljem Nanut v Loškem potoku, Josip Križman v Križevcih, Marija Velušček pri Sv. Juriju, Olga Zeilhofer v Cvenu, Valerija Vrisk v Birčni vasi, Josip Virnik v Velesovem in Stanislav Princič v Gederovcih.

—i **Z odlokom prosvetnega ministra** je imenovan Drago Vončina za sreskega šolskega nadzornika v Kočevju.

Kaj vse pišejo
o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—l **Leta 1935.** so gospodje dobro videli, da so šle cene življenjskih potrebščin nekoliko navzdol, pa so segli po naših dokladah. Zato naj se tudi sedaj malo ozrejo po trgu, pa bodo videli, da so cene življenjskih potrebščin že davno prekoračile višino onih, v letu 1930. Tudi bo treba malo pogledati, kako narod živi v posameznih pokrajinah, odnosno banovinah. Ni nobena tajnost več, da se živi v dunavski banovini za 100 % ceneje kakor v zetski ali primorski banovini, ter v savski za 100 % ceneje kakor v dravski banovini. Kdo ne zna ločiti industrijski »graben« Zidani most, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje od okolice Subotice, Novega Sada, Sombora itd. ter Liko od Srema. Pa vendar so tudi v teh pasivnih in revnih pokrajinah dobri in hrabri sinovi Jugoslavije. (»Glasnik železničara i brodara« št. 18.)

—l **Številke govore drugače.** Problem sudetskih Nemcev, ki je s priključitvijo Avstrije k Nemčiji, stopil v vsej svoji ostrini pred evropsko politično javnost, je tudi osvetlil za pojme civiliziranega in kulturnega človeka kaj čuden način propagande. Vsi nemški in njim prijazni listi so v zadnjem mesecu objavljali o zatiranju svojih bratov toliko nepravičnih pritožb, da je na te metode postal pozoren že ves kulturni svet, ki ve, da imajo vse narodne manjšine v ČSR največ svobode in pravic. Naj govore številke! — V Češkoslovaškem parlamentu imajo Nemci 70 poslancev, v senatu pa 36 senatorjev. — Ljudskih in srednjih šol imajo Nemci v ČSR 5293, in odpade na eno nemško šolo 106 učencev, medtem ko odpade na eno češko šolo 120 učencev. Nadalje imajo Nemci 1 univerzo, 2 tehnični visoki šoli, 1 konservatorij in 1 pedagoško visoko šolo. — Kulturnih organizacij ima nemška manjšina 2240, in to državnih. Privatnih (športnih, izletniških itd.) organizacij pa je še enkrat toliko. — Nemških dnevnikov izhaja v ČSR 250. Torej dvakrat toliko kakor v vseh ostalih državah, kjer živi nemška manjšina. — Tovarn, kjer so zaposleni samo Nemci, je 102 z 390.000 uslužbenci. Podjetja z mešanimi narodnostmi niso všteta. — Radio-oddajnih postaj ima nemška manjšina — eno popolnoma v nemškem jeziku, vse ostale pa oddajajo 12 % svojega programa (brez glasbe) v nemščini. — Stalnih nemških gledališč v ČSR je 17. Knjižna produkcija pa postavi na trg letno povprečno 200 avtorjev. — Te statistike kažejo samo število glavnih in najvažnejših kulturnih dobrin, ki jih ima nemška manjšina v demokratični ČSR.

— (Po »Statistisches Jahrbuch — Berlin 1937.«.) »Edinost« 17. septembra.

—l **Šolstvo in volonterstvo** je naslov članka v »Slovencu« od 16. sept., v katerem govori dr. Gogala Stanko o dobrih in slabih straneh volonterstva.

—l **O premestitvi** tov. Alojzija Lušina iz Braslovč v Dolnjo Toplo reber priobčujeta daljši notici »Nova doba« od 16. IX. in »Jutro« od 18. IX.

—l **Številke z ljubljanskih ljudskih šol** je naslov članku v »Slovencu« dne 20. septembra. Iz tega članka se razvidi, da obiskuje letos ljudske šole v Ljubljani 5640 dečkov in deklic, kar je za 15 manj nego lani. Oddelkov je bilo lani 177, letos 170.

—l **Če že ni mogoče** povišati prejemkov delavcem in državnim nameščencem, naj se določi višina cen vseh življenjskih potrebščin tako, da ne bodo trpeli pomanjkanja zaradi draginje, katera se giblje po volji veletrgovcev, sicer morajo propadati ter trpeti pomanjkanje samo oni, ki so finančno šibkejši. (»Glasnik železničara i brodara« št. 18.)

—l **Šestdeset otroških vrtcev** za čas letine je v kratki dobi ustvarila na Koroškem NSV. Večinoma se nahajajo v jezikovno mešanem ozemlju južne Koroške, kjer poleg praktičnega namena razbremenitve kmečkih gospodinj v času najtežjega dela vršijo še drugo, enako važno službo: Otroke obmejnega ozemlja privajajo prej in izdatneje ko šole nemški govorici in nemški svojstvenosti. — In končno »Koroški Slovenec« takole zaključuje: »Katoliški Slovenci v Veliki Nemčiji smo prisiljeni, da ugotovimo: Na Koroškem dejstva ne ustrezajo narodnosocialističnim načelom! To dokazujejo naše šole in dokazujejo otroški vrtci, katerih ponemčevalni namen oficielno potrjuje urad narodnosocialističnega odseka za ljudsko blaginjo. Na te nedoslednosti opozarjamo čuvarje narodnosocialistične ideologije! Neiskreni državljani bi bili, če bi molče dovoljevali, da se v našem delu dežele krši narodnostno načelo narodnega socializma in javno krši precizna narodno-politična smernica Führerja in kanclerja. Ni naš interes, da bi iz nevšečnosti našega položaja kovali kapital drugi, morda izvendržavni krogi. Naša lojalnost Führerju, državi in narodnosocialistični stranki nam ukazuje, da tudi tem potom nujno terjamo odpomoč.« (»Slovenec« 16. IX.)

—l **Citate iz govora** predsednika Dimnika na skupščini v Zagrebu prinaša »Nova Pravda« od 15. IX. pod naslovom: »Naši narodni vzgojitelji.«

—l **Šolska izobrazba na podeželju** je naslov članka v »Kmetskem listu« od 14. IX., iz katerega posnemamo: Da nudi osnovna šola premalo kmetskemu in sploh vaškemu človeku, je pač vsakomur jasno. — Na vasi prevladuje mnenje: Če bo študiran, bo — gospod ali — gospodična, in ne bo treba telesno delati. In tudi starši z velikim veseljem gledajo na tako mnenje kot nekaj odrešilnega. Vendar je taka stvar včasih zmota in prevara, kajti kaj kmalu se zgodi, da tak šolan človek pozneje pozabi, da ga je rodila mati na vasi, in večina takih ljudi zataji in pretrga vse vezi, ki bi ga še spominjale na to, kje se je rodil in od kod je izšel. — Hočemo sodelovanja s takimi šolanimi ljudmi, s takimi, ki bodo z delom pokazali tudi na podeželju plodove. Zavedati se pač moramo, da kolikor več bo šolanih in izobraženih na vasi, tem prej bo naša vas laže zadihala, ko bo poslednji človek na vasi odločal v svojih stvareh sam. Šele tedaj bo slovenski narod res nekaj dosegel.

Učiteljski pravnik

—§ Tablice **»Moji prejemki«** z uspehom služijo vsakemu učitelju za pregled mesečnih dohodkov in za opozorila glede prijav periodskih poviškov odnosno za vložitev prošnje za napredovanje. Dobe se v knjigarnah Učiteljske tiskarne po 50 par. Pošljem jih tudi direktno po vplačilu zneskov v znamkah.

V. G.

Učiteljska tiskarna

—t **Tretja knjiga Planinske Matice: Dr. Janez Mencinger: Moja hoja na Triglav.** Dolgo pogrešano in po vseh knjigarnah že davno razprodano delo našega velikega Mencingerja je izšlo v Planinski Matici kot tretja knjiga njenih rednih letnih publikacij. Morda zadnja izdaja, je brez dvoma pričujoča knjiga po opremi najlepša od vseh prejšnjih izdaj, saj je tudi bogato ilustrirana. Dr. Mencinger, ki stoji med ustanovitelji slovenske novelistike v prvi vrsti, nam je s to knjigo podal brez dvoma svoje najzrelejše delo. — Umetniško delo prav posebne vrste, ki je obenem povest, potopis in kulturno - zgodovinski esej. Neprekosljivo lepa pa so zlasti poglavja, kjer pisatelj govori o svoji mladosti in svojih domačih krajih pod Triglavom. Neprecenljivo vrednost daje tej izdaji tudi dr. Jos. Tominška uvodna beseda, obširni življenjepis dr. Mencingerja ter razlage in opombe k celotnemu delu. S tem je urednik dr. Tominšek dal knjigi dragocen dodatek, ki usposablja »Mojo hojo na Triglav« tudi za naše srednje šole. Naj bi ne bilo torej nikogar med ljubitelji naših domačih pisateljev, med občudovalci naših gorá, ki bi ne imeli te vsebinsko tako lepe knjige. — Naročila sprejema: Planinska Matica, Ljubljana, Učiteljska tiskarna.

—t **Zemljevid mesta Ljubljane in sreza ljubljanske okolice** je izšel. Ta pregleden in čeden zemljevid ne sme manjkati prav v nobenem razredu mesta Ljubljane in sreza ljubljanske okolice. Zemljevid bo tudi prav prišel krajevnim šolskim odborom, župniščem, občinam, orožniškim postajam in finančnim kontrolnim organom. Dobi se ga v knjigarni Učiteljske tiskarne na močnem papirju in tudi na platno nalepljen.

—t **II. čitanka — Za vse leto** — sestavili Flerè, Jurančič, Skulj in Vranc, izide konec meseca. Onim, ki so jo že naročili, sporočamo, da jo razpošljemo takoj po natisu. Do tedaj prosimo potrpljenja.

—t **Knjiga Emil Adamič** se pogreša med učiteljstvom kljub temu, da je bil sam učitelj. Nobena učiteljska knjižnica bi je ne smela pogrešati. Knjiga se dobi v Učiteljski tiskarni tudi na obročno odplačevanje.

—t **Knjigarna Učiteljske tiskarne** Vam nudi tiskovine, šolske in druge knjige, šolske in pisarniške potrebščine, učila in vse učne pripomočke.

Mladinska matica

—mm **Druga številka »Našega roda«** je v tisku. Ekspedit začne 28. t. m., tako da bo list 1. oktobra že na vseh šolah. List bo posvečen dvajsetletnici ustanovitve naše države.

—mm **Odbor Mladinske matice** je sestavljen takole: Ivan Tavčar, predsednik; Fran Roš, podpredsednik; Albert Širok, tajnik; Josip Ribičič, urednik; Alojzij Hreščak, upravnik; Anica Černejeva, Anka Levčeva in Vida Tauferjeva, odbornice. — Literarni odsek tvorijo sledeči člani odbora: Ribičič, Roš, Širok, Černejeva, Levčeta in Tauferjeva.

—mm **Poverjeniki, pozor.** Nekateri vračajo »Naše rode«, in pošiljke frankirajo. Tega ni treba. Na originalni ovitek zadostuje napisati: nazaj. Tako si prihranimo vsaj te stroške.

—mm **Še nekaj primerov,** kjer se pokaže število lanskih in letošnjih naročnikov.

Šola	lani	letos
Sv. Andraž v Halozah	2	56
Sv. Anton n. Rajhenburgom	0	11
Delnica	6	11
Bohinjska Bistrica	84	96
Boh. Srednja vas	62	85
Breg	12	31
Brusnice	13	5
Dol pri Ljubljani	41	52
Dol pri Hrastniku	22	29
Sv. Duh na Stari gori	10	18
Dvor pri Žužembergu	1	16
Fram pri Mariboru	27	19
Sv. gora pri Litiji	5	16
Gor. Sušice	6	10
Gornji Grad	36	46
Guštanj	50	47
Hrastnik, dekl.	88	64
Iška vas	12	18
Sv. Jurij v Slov. gor.	10	0
Koprivnica	11	25
Kovor	0	37
Kozje	11	22
Laze p. Planini	25	1
St. Lenart v Slov. gor.	63	71
Lokavce p. Mariji Snežni	24	31
Makole	18	30
Sv. Marko niže Ptuja	10	47

Število naročnikov na »Naš rod« lepo raste. Poskusimo doseči število 30.000. Pri tem številu dobijo naročniki za isto ceno še četrto knjigo.

—mm **»Večernik« o »Našem rodu«.** Številka »Večernika« od 15. t. m. piše: V mladinskem listu »Naš rod«, ki letos začenja svoj 10. letnik, in pa v 4 letnih knjižnih publikacijah, je skupina požrtvovalnih slovenskih učiteljev ustvarila naši mladini prepotrebno vzgojno, izobraževalno in zabavno ognjišče, in to (radi dobre organizacije, ki je dosegla naklado 20 do 25 tisoč izvodov) za tako nizko ceno, da je tudi najbolj revnemu pastirčku v zadnji vasi dosegljiva. — Res je, da imajo slovenski mladinski listi trdno podlago v slavni tradiciji. Kržičev in Volčev »Vrtec«, ki je štel med svoje sotrudnike najboljše glave naše »moderne«, pa tudi »Zvonček«, kjer je rajni Milčinski poleg drugih skrbel za dobre prispevke, sta bila tista, ki smo še danes nanje ponosni. A vse izkušnje iz prejšnjih časov je »Naš rod« pod spretnim uredništvom g. Ribičiča v urejeni obliki, dopolnjene z bistrim opažanjem sodobnih potreb, izrabil in se je na ta način pospel mladinski list, ki je daleč in visoko nad drugimi, kar jih poznamo v ožji in širši domovini, pa tudi pri drugih narodih. Mlajši rod naših pisateljev in pesnikov si družno s starejšim prizadeva nuditi mladini v »Našem rodu« zdravo, pametno in tečno hrano, a cela vrsta naših slikarjev prispeva ilustrativno gradivo, ki je v večini primerov umetniško dovršeno. Poučni članki, zanimiv drobiž, pa sotrudništvo mladih čitateljev, dajejo listu v obliki, v kateri je vse to podano, značaj dobro premišljenega, široko zasnovanega, vzgojnega organa. Prikupna zunanja in tiskarska oprema lista vzgajata zopet okus mladine z drugega vidika. —

—mm **Prevodi iz »Našega roda«.** V češkem mladinskem listu »Děti a zvířatka« je izšla v češkem prevodu 15. septembra na uvodnem mestu pravljica K. Široka »Pripovedka o žabici«.

Stanovska organizacija JUU
Vabila

= **JUU — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO KRŠKO** bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 8. oktobra 1938. ob 10. uri v risalnici meščanske šole v Krškem. **Odbor.**

= **JUU SRESKO DRUŠTVO V LITIJI** prosi vse zaostankarje, da čimprej poravnajo zaostale zneske. Letošnjo članarino plačujte vsi člani sproti vsaj za vsak mesec. Prihodnje zborovanje bo v oktobru.

Predloga našega društva, naj bodo deležni učiteljski pripravniki(ce) znižane članarine, banovinska skupščina ni sprejela. Zato ni za tov. pripravnike nikakih znižanih ugodnosti več. Prosimo, da to upoštevate pri nakazovanju članarine. Letošnje šolsko leto zvišajmo število članov! Povabite k pristopu v JUU vse neorganizirane. Nihče naj ne bo parazit uspehov organiziranega članstva!

Odbor.

Novosti na knjižnem trgu

—k **Janko Grudnik: Pesmarica za mladino, I. del,** izide v kratkem. Obseg 70 strani, cena 15 din. Samozaložba. — Profesor glasbe na mariborskem učiteljišču g. Janko Grudnik je preuredil svojo zbirko »Vjenac pjesama za mladež«, ki je izšla že l. 1910. Tej preurejeni zbirki je dodal še nekaj slovenskih narodnih pesmi, nekatere hrvatske je prevedel na slovenščino in pripravil lepo zbirko lahko umljivih pesmic z lepimi napevi za otroke I. in II. razreda ljudskih šol. Pesmarica je tudi ilustrirana, kar je brez dvoma novost v ljudskošolskih pesmaricah. Zbirka se naroča na naslov: J. Ahtik, zadružni revizor, Maribor, Pobrežje, Zrkovška cesta 22.

Ob priliki 30 letnega jubileja tovarne razpošilja Goldmichel 1000 garnitur, sestoječih iz 1 orig. polnilnega peresa (25 letna garancija), 1 moderne patentne pisaljke zastonj — samo proti povračilu stroškov. Lastni izdatki za carino, luksuzni in prometni davek, poštnina itd. znašajo din 58·— za 1 garnituro, din 155·— za 3 garniture, kateri znesek se povzame. — Izkoristite to ugodno priliko! — Pri naročilu je treba navesti vrsto pisave: tanka, srednja ali široka.

Jugoslovansko generalno zastopstvo
GOLDMICHELENGEL, MARIBOR,
poštni predal 91.

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Metod Kumelj.
Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Francè Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.